

VILÁG OSSÁG

Időjárásjelentés

Közép-Európában megszűnt a magas légnyomás uralma és emiatt lehetőség nyílt a tengeri párák levegő behatolására a szárazföldre. Oroszországban hideg sarki levegő tör dél felé. Kolozsváron tegnap délelőtt 21 fok, este 10 órakor 13 fok volt. Várható időjárás péntek délig: Mérsékelt, nyugati szél, legéjszakai felhőátvonulások, kisebb esővel. A hőmérséklet alig változik.

KOLOZSVAR,
1948, szeptember 3, péntek.

A MAGYAR NEPI SZÖVETSEG NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
203. szám.

Az egész Szovjetunió és a világ minden dolgozója gyászolja a szovjet nép nagy fiát Andréj Alexándrovics Zsdánovot

MOSZKVA (Rador) — A lapok első oldalán közzétették a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága és a Szovjetunió minisztertanácsa részéről Zsdánov halálára vonatkozóan kiadott közleményt a Sztalin, Molotov és a Kommunista Párt, valamint a szovjet kormány más vezetői által aláírt nekrológot, a pártszervezetek, a moszkvai és a leningrádi lakosság, a Szovjetunió fegyveres erőinek a minisztériuma, a Kommunista Pártok Központi Bizottságai, az ukrainai, bjelorusziai, azerbejdzsáni, litvániai és észtrországi minisztertanácsok, a Szakszervezetek Központi Tanácsa, az Orosz Szovjet Köztársaság Legfelső Tanácsának Elnöksége, Vavilov, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának elnöke, a Kommunista Ifjúság Szövetségének Központi Bizottsága, valamint számos más szervezet és szovjet állampolgár részéről küldött részvételeveket.

A Zsdánov halála alkalmából augusztus 31-én Moszkvában, Leningrádban, Kijevben, Kalininben, Gorkijban, Sztalinoban és az ország többi részében tartott négygyűlésekről érkező jelentések tanúsítják, hogy az országot és a népet ért fájdalom az eddiginél is jobban, egyetlen harmonikus családba egyesíti a szovjet népet.

A világ demokrata sajtója a mélyesleges kegyelet hangján emlékezik meg Zsdánov haláláról. A lengyel magyar csehszlovák, bolgár, francia, angol demokrata lapok vezető helyen közlik a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának Központi Bizottsága közleményét és méltatják Zsdánov halhatatlan érdemeit.

A. A. Zsdánov halála alkalmából kiadott nekrológ

MOSZKVA (Rador) — A TASS ügynökség közli az Andréj Alexándrovics Zsdánov halála alkalmából kiadott nekrológot:

Augusztus 31-én, súlyos betegség után, meghalt Andrej Alexándrovics Zsdánov vezérezredes, a Szovjet Állam egyik alapítója és Kommunista Pártjának vezető aktivistája, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága politikai irodájának a tagja, a Szovjetunió Legfelső Tanácsának a képviselője.

Andrej Alexándrovics Zsdánov 1896 február 26-án, tanfelügyelő családjában született, Mariupel városában. 1912-ben tizenhat éves korában, édesapjának Tver (ma Kalinin) városba helyezése után, Zsdánov belépett a forradalmi mozgalomba és résztvett a Tver városi tanulóifjúság szociáldemokrata körében.

Zsdánov 1913-ban lépett a Bolsevik Pártba. Párttevékenységét Tver város munkásnegyedében fejtette ki.

Zsdánov elvtárs rövid időn belül a Párt aktivistája lett. Az első világháború idején, miután katonai szolgálatra mozgósították, bolsevik propagandát fejtett ki a katonák között s az Uralban résztvett a Nagy Októberi Szociálista Forradalom előkészítésében és kiterjesztésében. A polgárháború idején Zsdánov elvtárs felvilágosító politikai munkát végzett a Vörös Hadsereg egységeinek a soraiban, valamint pártmunkát és a Szovjet Államot építő munkát az Uralban és Tverben.

1922-ben a tveri kormányzó-ság végrehajtóbizottságának az elnökévé nevezték ki Zsdánov elvtársat. 1924 és 1934 között a gorkij kormányzó-ság bizottságának és a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Gorkij-kerületi bizottságának a titkári teendőit látta el.

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja 14-ik kongresszusa Zsdánovot a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja központi bizottságának a jelöltjévé, a 16-ik kongresszus a Párt

Központi Bizottsága tagjává, a 17-ik kongresszus pedig a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának a titkárává és a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága Politikai Irodájának a jelöltjévé választotta.

Zsdánov elvtárs nagy Párt- és állami tevékenységet fejtett ki. Megkülönböztetett figyelmet szentelt az ideológiai kérdéseknek és a marxi-lenini elméletnek. A Szovjet Irók Szövetségének az első kongresszusán mondott beszéde megjelölte a szovjet irodalom fejlesztésében a legfontosabb feladatokat.

1934 decemberében, a Kirov elleni elvetemült merénylet után, a Párt Zsdánov elvtársat pártszervezési munkára küldte Leningrádba, amelynek élén volt 1934-től 1944-ig bezárólag. Az őt jellemző bolsevik hévvel teljesítve a Párt akaratát Zsdánov buzdította és mozgósította a leningrádi pártszervezetet a trockijista és zinovjista árulók és képmutatók megsemmisítésére s a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Párt Központi Bizottsága és Sztalin elvtárs köré tömörítette a leningrádi bolsevikokat.

A 18-ik kongresszus előtt, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának a Központi Bizottsága a Párt agitációs és propaganda munkájának a vezetésével bízta meg Zsdánov elvtársat. A Párt 18-ik kongresszusán ő mondotta el a szervezési jelentést.

Zsdánov egész szívvel végzett el minden, a Párt által rá bízott feladatot. A Párt 18-ik kongresszusa után a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága Politikai Irodájának a tagjává választották Zsdánovot. A nagy honvédő háború évelében a Párt és a kormány Zsdánovra bízta Leningrád védelmének a megszervezését.

A Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának és Sztalin elvtársnak az utmutatásait követve, a leningrádi bolsevikok Zsdánov elvtársal az élükön lelke voltak Leningrád város hősi védelmének. A leningrádi arcvonalon kifejtett munkájáért először a vezérőrnagy, majd vezérezredesi rendfokozatot adományozták Zsdánov elvtársnak.

Ragyogó pártserü és katonai munkásságáért Zsdánovot kétszer tüntették ki a Lenin-renddel, a Vörös Zászló-renddel, a Szuvorov-renddel, a Kutuzov-renddel és a Munka Vörös Zászló-rendjével.

A honvédő háborúban nyert győzelem után, mikor a Párt és a nép áttért a békés építő munkára, a Párt és az ország éle tében az ideológiai munka kérdései kerültek előtérbe.

Zsdánov elvtárs, mint a vezető marxista teoretikusok egyike s Lenin és Sztalin nagyszerű eszméinek egyik legtehetségesebb propagálója, egész sor pompás jelentést készített az

A szovjet fegyveres erők miniszteriumának a közleménye

MOSZKVA (Rador) — A TASS ügynökség jelenti:

A Szovjetunió fegyveres erők kifejező mélyesleges fájdalmukat Andrej Alexándrovics Zsdánov vezérezredesnek, a Bolsevik Párt és a Szovjet Állam kimagasló vezetőjének, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága titkárságának, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsága politikai irodája tagjának, a hűséges fegyvertársának, a nagy Sztalin tanítványának és fegyvertársának a halála felett.

Andrej Alexándrovics Zsdánov ifjúságától élete utolsó napjáig fáradszorgalommal küzdött Lenin és Sztalin pártjának az ügyéért, a leninizmus diadaláért, a kommunizmus országunkban győzelméért.

Zsdánov elvtárs egyike volt a Bol-

irodalom, művészet, bölcsélet, valamint a nemzetközi helyzet kérdéseiről. Zsdánov egyike volt a nemzetközi munkásmozgalom élenjáró vezetőjének. Beszédei általánosan ismertek minden ország dolgozó közt. Mint a nagy Sztalin hűséges tanítványa és fegyvertársa, Zsdánov elvtárs lelkes eréllyel harcolt a kommunizmus ügyéért és sohasem tagadta meg erőfeszítéseit és jóakarátát. Elete és nagy munkássága példája a Párt és a nép önzetlen szolgálásának. A Lenin és Sztalin ügyéért való fenntartás nélküli odaadásával, mélyesleges elhűségével, amelylyel nem engedett meg semmiféle eltérést a Párt általános vonalától, megnyerte a Párt és a munka minden emberének forró szeretetét.

A nekrológot Andrej Beria, Bulgaryin, Veznesenszkij, Vorosilov, Kaganovics, Koszgin, Kurucov, Malenkov, Miloján, Molotov, Ponomarev, Ppev, Sztalin, Szuszlov, Szruszsev, Szvernik és Szkirijov írta alá.

Lenin városának hősi védelme és a fasiszta hordák megsemmisítése Leningrádnál szoroson összefügg Andrej Alexándrovics Zsdánovnak, e győzelmek megszervezőjének és vezetőjének a nevével.

Zsdánov elvtárs ragyogó katonai munkásságát és a nagy honvédő háború arcvonalain tett szolgálatait a Szovjet Kormány a vezérezredesi rendfokozat adományozásával és a legnagyobb katonai érdemeivel, a Szuvorov-renddel, a Kutuzov-renddel és a Vörös Zászló-renddel való kitüntetésével emelte ki.

A szovjet harcosok szívében örökké élni fog Andrej Alexándrovics Zsdánov fényes alakja, aki a nagy Sztalin vezetése alatt lelkesen harcolt a Szovjetunió fegyveres erejének az erősítéséért.

A Szovjetunió fegyveres erőinek a minisztériuma.

Az utolsó orvosi jelentés

MOSZKVA (Rador) — A Tass iroda közli A. A. Zsdánov elvtárs betegségére vonatkozó utolsó orvosi jelentést: „Néhány év óta Zsdánov elvtárs magas vérnyomásban szenvedett, majd érrelmeszesedés lépett fel, mely megtámadta a szívet tápláló véredényeket. Az utóbbi években Zsdánov elvtársnak néhány súlyos szívrohama volt. A halált szívbénulás okozta.

Aláírás: Prof. Egerov, a Kremli orvosi szolgálatának igazgatója, prof. Vinogradov, a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiájának tagja, prof. Vaszilenko, a Szovjetunió Orvostudományi Akadémiájának levelező tagja, Fedorov, az Orvostudományi Akadémia jelöltje, Majerov, a Szovjetunió kitüntetett orvosa. Kelt 1948 augusztus 31-én.”

MOSZKVA (Rador) — Zsdánov Andrej Alexándrovics ravatalánál a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Politikai Bizottságának tagjai állanak díszőrséget.

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének távirata a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságához

BUKAREST. (Rador) — Tegnap, szeptember 1-én, szerdán reggel 10 órakor a Román Munkáspárt Központi Vezetősége politikai irodája által tartott Andrej Alexándrovics Zsdánov, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottsá-

ga politikai irodájának tagja, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságának titkára, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa tagjának emlékére.

Luca László, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára méltatta az elhunyt életét és harcát. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége a következő szövegű táviratot intézte a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja Központi Bizottságához:

„A ROMÁN MUNKASPÁRT KÖZPONTI VEZETŐSÉGET MELYEN MEGRENDSÍTETTE ANDREJ ALEXÁNDROVICS ZSDÁNOV ELVTÁRS HALÁLÁNAK HIRE, AKI A NAGY SZTALIN HÜSÉGES TANITVÁNYA ÉS HARCOS MUNKATÁRSA, NEVES ELMÉLETI MARXISTA ÉS EGYIKE VOLT A SZOVJETUNIÓ BOLSEVIK PÁRTJA LEGFŐBB VEZETŐINEK.

HAZÁNK KÉTKÉZI ÉS SZELLEMI DOLGOZÓI ISMERIK ANTREJ ALEXANDROVICS ZSDÁNOVNAK MUNKALÉNDÜLETÉT ÉS ENERGIÁJÁT, AMELLYEL A SZOCIALIZMUS ÉPÍTÉSÉRT DOMBOZOTT A SZOVJETUNIÓBAN. ISMERIK MEGALKUVÁST NEM ISMERŐ HARCOZT, AMELYÉRT AZ IMPERIALIZMUS — A BÉKE ÉS A NÉPEK SZABADSÁGÁNAK ELLÉNSÉGE — AZ IDEOLÓGIAI ELVAKULTSÁG ELLEN FOLYTATOTT A HALADÓSZELLEME ESZMÉINEK A BÖLCELET, AZ IRODALOM ÉS MŰVÉSZETBEN VALÓ GYŐZELMÉERT.

PÁRTUNK NEM FELEJTI EL E KÉRLEHETETLEN HARCOS ÉLETUTJÁNAK CSODALATOS PELDÁJÁT A SZOCIALIZMUS ESZMÉJÉNEK AZ EGÉSZ FÖLDKERÉKESÉGEN VALÓ GYŐZELMERE VITÉLÉBEN.

A ROMÁN MUNKASPÁRT KÖZPONTI VEZETŐSÉGE NEVÉBEN: GHEORGHIU-DEJ GHEORGHIE, PAUKER ANNA, LUCA VASILE, TEHARI GEORGESCU, LOTAR RADOEANU, CHISENEVSKI IO-SIP, MOGYORÓS SANDOR. 1948. SZEPTEMBER 1.

Köszönet a nyaralásért

Három heti nyaralásban részt vevő hatvan dolgozót a Betegsegélyező Pénztár a kolozsi fűrdőn. Demokratikus kormányunk tette lehetővé, hogy a kétkézi dolgozók nyári pihenőjüket jürdöhelyen tölthessék el. Régen csak a kiváltságos osztály tagjainak volt megadva a lehetőség erre. Ma már a kétkézi dolgozók is élvezhetik a nehéz munka utáni jól megérdemelt nyári pihenőt.

Köszönetet kell ezért mondunk demokratikus vezetőinknek, hogy gondoskodott nemcsak nyaralásunk kellemessé tételéről, hanem bőséges ellátásunkról is. Ugyanakkor hálaokat fogadjunk Ungvári és Horvát kábelvezetőknek, kik fáradságot nem ismerve gondoskodtak ellátásunkról. A kábel személyzetének és Magda néni szakácsnőnek, akik számunkra biztosították az ízletes és bőséges koszt elkészítését. Meg kell köszönnünk járádosát Kápolnai pékmester testvérnek a mindennapi friss vekniért, a kábel kiszolgáló személyzetének a kifogástalan kiszolgálásért, a népzeneészeknek a szórakoztató zenéért és végül a szálloda vezetőjének a példás rendért és tisztaságért.

Mint a kötelességtudás mintaképétől bucsuzunk a kolozsi esendőőrparancsnoktól és bucsuzunk Kolozstól, attól a nyaralótól, amely mindnyájunk számára néhány kellemes és gondtalan, börtön nélküli napot nyújtott. Köszönnünk mindent mindenkinek a hatszáz Kolozson nyaralt betegsegélyező tag.

ERŐSS LAJOS

Kelet-Szibéria — Ázsia kincsesháza

„A mi vidékünkön bárhol kezdünk ásni, mindenütt kőszénre bukkanunk; ha a kezünket kinyújtjuk, feltétlenül egy fába ütközünk.”

Az irkutszki vidék lakóinak ez a mondása nem kérdéses: ez a vidék valóban az érdők és a gazdag föld ország. A föld méhében óriási mennyiségű kőszén és vasérc, arany és ezüst, só, gipsz és tűzilló pala, tarka márvány és gránit található. A világ legmélyebb tavában, a Bajkál-tóban és a széles hatalmas folyókban ritka halfajták tömege hemzseg. A rohanó Angara folyó hatalmas erőműveket hajt. Az őserdők sűrűjében rengeteg a sarki mókus, coboly, róka és medve. A Bajkál-tó partján vidrát vadásznak.

TÖBB MINT HÁROM ÉVSZÁZADIG

használták a szibériai átlátszó esőjélműveket ablaküvegekhez. Az ablaküveg feltalálása számizta a csillámot a piacokról, miután akkoriban az emberiség még nem tudta, hogy ezt az anyagot mára is lehet használni. Csak a villamosítás korában vált egyre értékesebbé a csillám, melynek az a tulajdonsága, hogy a legmagasabb feszültségű áramot is szigeteli. A kísérletek folyamán bebizonyosodott, hogy az irkutszki csillámot készített egy milliméter vastagságú lap 400.000 Volt feszültséget is kibír. 1950-ben, a háború utáni öt éves terv utolsó évében, négy és fél szerezésre fokozták a csillámtermelést.

A csillám azonban a kelet-szibériai

KOLOZSVARI MOZIK MŰSORA:

CAPITOL: Ha visszatérsz... Egy lezúllott ifjú tragédiája. (Cseh film.)
FORUM: Támadsz a karaván ellen. Vasárnap matiné. Pénteken szakszervezeti tagoknak 50 százalékos kedvezmény.
NEPMOZGO (Popular): Nyári szünet. Az előadások szünetelnek.
SELECT: Nyári szünet.
URANIA: „Cirkusz.” Izgalom, szerelem, bátorság.

Milyen magyar tannyelvű alsófokú iskolák működnek Kolozsvárt az új tanévben?

KOLOZSVAR. — A Tanfelügyelőség a szülők tudomására hozza, hogy a magyar tannyelvű iskolákban a beiratkozások szeptember 1—5-ig tartanak munkanapokon, délelőtt 8—12-ig, délután pedig 4—8 óráig. Minden szülő lakásához legközelebb eső népiskolába írassa be gyermekét.

Iskolaköteles minden olyan gyermek, aki 1948 szeptember 1-én betöltötte 7. életévét, aki nem végezte el a népiskola 7. osztályát vagy a középiskola III. osztályát és 16. életévét még nem töltötte be.

A tanügyi reformról szóló törvény értelmében a népiskola 7. osztályos: első 4 osztálya az I. ciklus, míg az V., VI., VII. osztálya a II. ciklus elnevezést kapta. A 4. elemi osztályt végzett tanulók a legközelebbi iskola V. osztályába kötelesek beiratkozni, az V., VI. elemi iskolai osztályt végzett tanulók a VII. osztályba iratkoznak be.

Abban az esetben, ha a lakóhely kerületéhez tartozó iskolánál nem működik az V.—VII. osztály, felvételt lehet kérni nem a lakóhely területéhez tartozó iskolába. Ugyancsak nem a lakóhely területéhez tartozó iskolába kérhetik felvételüket azok a tanulók, akiket olyan rokon vagy egyéb személy segít, aki nem a tanuló lakása szerinti kerületben lakik. Egészségügyi okokból is lehet kérni a nem lakóhely ke-

rületéhez tartozó iskolába felvételét.

A volt elméleti liceumok és egyes gimnáziumok I. és II. osztályát elvégzett tanulói lakásukhoz legközelebb eső hét osztályos népiskola VI., illetve VII. osztályába iratkozhatnak be.

Kolozsvár város területén a következő magyar tannyelvű hét osztályos iskolák működnek az 1948/49. iskolai évben:

1. számú Állami Népiskola (Pap-utca 60. szám); Marx-utcai Állami Iskola (volt 1. számú református iskola); 7. számú Állami Népiskola (Kismester-utca 10. szám); 9. számú Állami Népiskola (Iris-telep); 12. számú Állami Népiskola (Méhés-utca 90); 14. számú Állami Népiskola (Téglás-utca 28—28); Vörös Hadsereg utcai Állami Népiskola (volt 2. számú református népiskola); Budai Nagy Antal-utcai Állami Népiskola (volt Szentpéteri római ka-

tolikus népiskola); Monostor-utcai Állami Népiskola (volt 3. számú református népiskola); Bem-utcai Állami Népiskola (volt Augusteum); Petőfi-utcai Állami Népiskola (volt Református Kollégiumi Népiskola), amely a 11. osztályos fiuliceumnak hétoosztályos népiskolája; Augustus 23. utcai Állami Népiskola (református leányliceumi népiskola), amely a 11. osztályos liceumnak hétoosztályos népiskolája; Augustus 23. Állami Népiskola (volt 4. számú református népiskola); Kossuth Lajos-utcai Állami Népiskola (volt unitárius kollégiumi népiskola, amely a 11. osztályos liceum 7. osztályos népiskolája; M. Kogalniceanu-utcai Állami Népiskola (volt román. kat. gimnáziumi népiskola), amely a pedagógiai intézet gyakorló iskolája.

A közoktatásügyi minisztérium rendelete értelmében a tanítás szeptember 20-án kezdődik.

A volt nagyenyedi református tanítóképző mint magyar pedagógiai iskola tovább folytatja működését

NAGYENYED. — A nagyenyedi magyar tannyelvű Pedagógiai Iskola (volt Tanítóképző Intézet) az 1948—49. iskolai évben az új közoktatásügyi reformnak megfelelően átszervezte nyitja meg kapuit. A Pedagógiai Iskola célja: bekapcsolódni a Román Népköztársaság kulturális továbbépítésére irányuló munkába azáltal, hogy a szocializmus eszméitől áthatott, jól felkészült tanítókat biztosítson ki falai közül népköztársaságunkban lakó magyar néptömegek számára.

Pedagógiai Iskolánk 11 osztályból áll, mégpedig 7 elemi osztályból és 4 pedagógiai évfolyamból. Az elemi osztályokba beiratkozhatnak fiúk és lányok egyaránt. Ez a beiratkozás nem jelent semmi kötelezettséget a pályaválasztás szempontjából. Elemi iskolánk mindkét tagozatának tanterve teljesen azonos a többi elemi iskolák tananyagával és a gyermeknek csak a VII. osztály elvégzése után kell döntenie további tanulmányainak irányára felől.

Azok a tanulók, akik az 1947—48. iskolai évben a volt egységes gimnázium III. osztályát, vagy a volt elméleti liceumok, vagy tanítóképzők

IV. osztályát elvégezték és pedagógiai iskolában akarják folytatni tanulmányaikat, szeptember 16-án felvételi vizsgát kötelesek tenni. A felvételi vizsga tárgyai: román és magyar nyelv, Románia történelme, a Román Népköztársaság földrajza és alkotmánya, memóriasztan és ének a volt egységes gimnázium III. osztályának anyaga szerint.

Mind az elemi, mind a pedagógiai tagozatra szeptember 1-től kezdődő leg lehet beiratkozni. Ajánljuk a mielőbbi beiratkozást azért, mert nagy számú jelentkező esetén párhuzamos osztályok felállításáról kell majd gondoskodnunk, aminek érdekében idejekorán meg kell majd tennünk a szükséges lépéseket. Vidéki tanítványaink számára kellőképpen felszerelt internátus és konviktus működik.

A tandíjat, az internátusi és konviktusi díjat a közoktatásügyi minisztérium az ország összes iskolájára nézve egységesen fogja megállapítani; tanítvány szülők teherbíró képességük figyelembe vételével.

A tanítás az elemi iskolai tagozaton szeptember 20-án, a pedagógiai tagozaton október 1-én kezdődik.

Közkirovánlra még 4 napig marad a **Krateyl cirkusz** új műsor: **csütörtökön és szombaton fél 5 órakor egy óra promenád** Minden 3 és 12 év közötti gyermek ezen előadásokon a cirkusz lovain ingyen lovagolhat! Este 9-kor nagy jubileumi előadás 20 Spartakus a híres gladiátorok!

Ha jól akar élvezni, keresse fel a **Zokogó majom vendéglőt** Minden'ele hideg és meleg ételek, bableves, korhelyleves, nyárson sült, militei, latányéros stb. Legjobb fajborok jutányos árban kiszolgálva **Nyitva reggelig!** Május-u. 3

ABLAK

A „China Digest” című kéthetente folyóirat Hong-Kongban jelenik meg. Anyaga szerint politikai, gazdasági, társadalmi és művelődési lap. Erdeklődése elsősorban Kinára, Indokínára, Sziámra, Burmára és Indlára terjed ki. Munkatársai a kínai demokrata liga haladó elemei közül valók. Sűrűn közöl leleplező cikkeket az amerikai imperializmus támogatta Csang-Kaj-Csek uralma alatti Kína visszasságairól s a félmilitáris MacArthur tábornoknak a japán katonai hatalom felállítására érdekében gyakorolt mesterkedéseiről.

A távolkeleti népek nemzeti felszabadulási mozgalma természetesen szintén tág teret kap a folyóiratban. E mozgalmakat a haladó emberiségnek az imperializmus elleni hatalmas küzdelmében tükrözti. Megkülönböztetett figyelmet szentel a Franciaországgal vitázó Viet-Námnak és az angol imperializmus ellen lázadó Burmának és Málájziának.

A „China Digest” ugyanakkor értékes adatokat közöl a népi Kínáról, ahol nagyiramu munka folyik a feudáliszmus maradványainak felszámolása, a közigazgatási rendszer újjászervezése és a kapitalizmus alól felszabadult új társadalom megszervezése érdekében.

John Howard Lawson neves amerikai író az Amerikaelenes Tevékenységeket Vizsgáló Bizottság egyévi börtönre ítélt haladó íróisáért. Lawson „Kidítás a börtönből” című cikkéből idézet az alábbi rész:

„...Tudjuk, hogy a Göringnek és Göbbelsnek engedelmessé tudosok és irók hazájuk és a civilizáció iránti árulásban bűnösök. Mégis a Göbbels és Göring által terjesztett hazugságokat ismétlik, látszólag filozófiai nyelvre burkolva, az amerikai egyetemi és kollégiumi előadásokon.

Utótt az óra. A Mundt-törvényjavaslat az egész amerikai kultúra elleni frontális támadás. Paragrafusai szerint bűn lehet a XVIII. század-vegi liberális filozófus, Tom Paine „Az ember jogai” című könyvét a könyvtárunkban tartani. Tíz évi börtönnel járhat Walt Whitmann „Üdvözlés a világhoz” című versének olvasása.

Hétezer ember ment Washingtonban a Mundt-törvényjavaslat ellen tiltakozni. A nevelők, tudósok és irók is dicséretreméltó számban tiltakoztak. De az amerikai tudósok és irók nagy többsége hallgat, — vagy hallgatolagos belegyezésével támogatja az analfabéta elbűnteléseket, amelyeken a törvény alapul.

A tudósok és irók elsődleges kötelezettsége foglalkozásuk gyakorlása, tisztességgel, az igazságra és az erkölcsi értékekre való tekintettel.

Az erkölcsi fogalmát, mint annyi más alapvető fogalmat — demokrácia, béke, emberi haladás — a reakció propagandistái kifacsarták és eltorzították. A hidegháború első áldozatai között vannak a szavak. A demokráciának egyszerű és általánosan elfogadott jelentése volt. Most a kínai, a görög, sőt még a Franco-diktatúra támogatását jelenti. Az Egyesült Államokban a demokráciát, a polgári jogok eltérítésével „védik”. A békét az atombombák használatával akarják elérni. Az emberi haladást vállalati profitokkal mérik.

Az ember nem tételenül fel semmiféle erkölcsi fogalomcsopót a Wall Street emberei, a földesiek és kartellisták között, aki ma az amerikai politikát irányítja. De mi van a kultúra védelmével, a szó őrésével? Csodálatos, hogy valaki írónak nevezi magát és elvállalja egy olyan film, mint a „Vasfűgönyv” szerzőségét?

A tudós és az író elsődleges kötelezettsége becsületesen bánni a szavakkal. Nekik nagyobb az adottságuk a szavak mögötti valóság felismerésére. A tudóst és az író sorstjes feladatát bírták meg a kultúra őrzésével...”

A bátorság, a szerelem és az emberszere'et épsza a **„CIRCUS”** Az utolsó idők legizgalmasabb filmje! Hogy mindenki láthassa, visszahozta: az URANIA 50 százalékos szakszervezeti nap: Hétfő

Viliam Rust cikke Romániáról

„Romániában az emberek érzik, hogy jövőjük biztosítva van, Csodálatos érzés ez, amelyet sajnos mi nem ismerünk Angliában”

LONDON (Rador) — William Rust, az Angol Kommunista Párt politikai irodájának tagja és a „Daily Worker” című napilap felelős szerkesztője, a nemrégiben Romániában tett látogatásáról a következőket írja:

Legutóbb felfedeztem Romániát. Ezt mondani talán tudatlanság bevallását jelenti, de a valóságban felfedeztem egy országot, amely az elkövetkezendő esztendőben a szocializmus építési terén elért sikereivel bámulatra ejti Európát és az egész világot.

Az ország városaiban és falvaiban érzem az új szellemet, a nép lelkesedését az államosításba és az új alkotmányba vetett hitét, a kormány iránti bizalmát és a kommunista vezetők iránti ragaszkodását.

Miután ismerteti a különböző munkaterületeken dolgozó emberekkel folytatott beszélgetését, Rust hozzáteszi:

— Az emberek érzik, hogy jövőjük biztosítva van. Csodálatos érzés ez, amelyet sajnos mi nem ismerünk Angliában.

— A ploesti nagy kőolajfinomítóban megismerkedtem az új igazgatóval, aki még nemrégig esztorgályos munkás volt. Ezen a vidéken találkoztam egy másik munkással is, aki frissiben államosított textilgyár igazgatója. A kolozsvári nagy cipő- és bőrgyárban, a Dermatában, az igazgató szintén timár volt. A munkások vezetők az egész ipart. Sir Starford Cripps gondoltam akkor, aki kijelentette, hogy a munká-

sok nem volnának képesek átvenni a brit ipar vezetését, mert nem értenek a vezetéshez. Crippsnek Romániába kellene látogatnia.

Románia természeti gazdagságairól írva, William Rust hangsúlyozza, hogy ezeket szocialista tervgazdálkodás keretében tervezik kihasználni.

— Románia a szocialista rendszerben arra hivatott, hogy a világ egyik leggazdagabb országa legyen, olyan ország, amelyben a nép szabadsága és boldogsága virágzó kultúrát fog eredményezni.

— Mindenfelé, amerre jártam, az eddigi eredmény feletti méltó büszkeséget tapasztaltam, de nyomát sem a gőgnek, ellenkezőleg, komoly hangsúlyozását a jövőben megoldandó nagy feladatoknak.

— Teljes mértékben el kell ismernünk, hogy mindezek a nagy eredmények elsősorban a Román Munkáspártnak és központi lapja, a Scanteia csodálatra méltó munkájának az eredménye.

— Ismervén a Román Munkáspárt vezetőit, bizonyoságot tehetek nagyszerű képességeikről és tekintélyükről. És kijelenthetem, hogy Romániában a szocializmus megvalósítása teljes mértékig biztosítva van.

— Ez a Románia sohasem lehet többé az imperializmus csatlósja, mint a múltban. A román nép sohasem tér vissza a múlt rab-szolgátságához. Biztosan halad előre a jövő szocializmusa felé — fejezi be cikkét Wilam Rust, az Angol Kommunista Párt politikai irodájának tagja.

Megszépült és gyors ütemben fejlődik Dés városa

és új erőre kapott a választásokra készülő MNSz is

Nagy örömmel fogadták a magyar dolgozók Kiss Pál nemzetgyűlési képviselőt, a MNSz központi végrehajtó-bizottsági tagját

DES. (Kiküldött munkatársunktól.) — Kiss Pál, Szamos megye MNSz nemzetgyűlési képviselője megyéje falvainak meglátogatására, körutra indult. Meghallgatni a dolgozó népet, orvoslát nyújtani ahol szükséges s a helyszínen győződni meg az állami munkatársakról. Mi is nyomába szegődünk, gondolván, hogy nem lesz érdektelen bepillantani néhány szamosmegyei falu életébe, demokratikus fejlődésünk negyedik évében.

A megszépült város

Dés megyei székhely megújulva fogad. Ujjonnan állított hirdetőoszlopokon magyar- és románnyelvű hirdetések hirdetik vasárnap és hétfő estére a MNSz gyermekelőadását. Az állami üzletek cégtáblái is két nyelven szolgálnak a román-magyar sorsközösséget. A magáncégek tábláin már nem látszik ennyi igyekezet. A Bábolna-tépen a Román Munkáspárt székházának homlokára szerelt hangszóró zenével borítja be a kenyer után futó emberek lelkét. A nagyszabású városrendezés egészen új képet kölcsönzött a hegy lábához terpeszkedett Désnek.

Amulunk és bámulunk. Ki meri mondani, hogy nem halad demokráciánk? A désiiek azt mondják, hogy ez a szép teljesítmény az új polgármesternek és a dolgozók erejének köszönhető.

A sors véletlenül Daday Istvánné tanítónővel hoz össze. Újságolja, hogy Désen már be is fejeződött a tantestület irányító tanfolyama, még augusztus 24-én, 10 napos volt, mintegy 150 hallgatóval, akik közül 42 volt magyar. Az előadásokat a mozihelyiségben tartották, melyeket délután az előző napi anyag kikérdezése követte.

— Nagyon hasznos volt számunkra — mondja a tanítónő, — mert sok tisztázatlan kérdés vi-

lágosodott meg előttünk, dacára az előadások román nyelvének. Utólag gondoltuk meg, hogy magyar előadókat kellett volna kérnünk részünkre. Szívesen megtett volna. Azonban mi magyar tanítók délutanonként úgy is feldolgoztuk egymás között a hallottakat.

VALASZTÁSI ELŐKÉSZÜLETEK AZ MNSZ-BEN

Elköszönünk. Egy dési jó hírrel többe tudunk. Láttuk a fejlődő Dést. Bemegyünk a Magyar Népi Szövetség székházába is, mely testvériesen húzódik meg a Román Munkáspárt csicsójárási székháza mellett. Örömmel üdvözlök Kiss Pál képviselőt. Egy perc-re mindenki abbahagyja a munkát. A falujáró körut megbeszélésére kerül a sor. Negynapos körut, nyolc falu meglátogatása.

Nincs idő sok fecsegésre. A MNSz munkájáról Ajtay László irodafelölős is csak sietve tájékoztat:

— A megyei szervezet lázasan készül a belső választási kampányra. Augusztus 28—29. között tartják alapaktívá üléseit Kiss Pál képviselő részvételével. A választások sikeréért az eddigi 5 állandó aktivista mellé újabb 12 eszelekvőt szerveztek. Járják a falva-

kat. Nagy a munka, de nagy a lelkesedés is.

Orbán Gizella megyei közművelődési felelős a kulturális tevékenységet vázolja néhány szóval:

— Célunk a megye kulturális életének irányítása. Gondunk van arra, hogy a vidék elegendő kulturanyaghoz jusson. Művelődési utmutatókat, a haladó költők műveiből verskollektiókat s szindarabokat igyekszünk kiküldeni minden megyében. Augusztus 23. megünneplés az egész megyében közösen, karöltve rendeztük meg a többi testvér szervezetekkel. A műsor összeállításánál különös tekintettel voltunk arra, hogy annak szelleme is elősegítse a magyar-román barátság elmélyülését. A dési és szamosújvári kultúrcsoportunk különösképpen figyelmet érdemel. Legerősebb szervezetünk. Az augusztus 29. és 30-i gyermekelőadás ugyanvalószínű szép teljesítménye volt a dési szervezettek. Kedves volt látni, amint 70 tagú gyermekcsoportot Etédi Erzsébet tanítónő előkészített és mesejátékaikkal, munkásszavalkókkal, szép táncokkal színpadra állva mutattak példát gyerekeiknek s szereztek örömet szüleiknek két óras előadásukkal.

DOLGOZÓ ÉS ÖNTUDATOSODÓ IFJAK

A városi szervezetnél tudjuk meg, hogy a szervezési munka újabb lendületet vett. Négy körzetre osztották a várost. Mindenik élén közzetfelelős van. Tudják, hogy választások előtt állanak. Tehát a MNSz-t még erősebb szervezetté kell kiépíteni. A anyag, nem szervezetbe való elemek, kik meg a pár lejes tagsági díjat se fizetik rendesen, ki fognak szépen hullni az új szervezéssel.

A megyei ifjusági felelősök is beszélnek, ha futva is. Mindent elmondanak, ami hirtelen eszükbe jut. Egy hónap alatt 24 falu ifjusági csoportját szervezték meg. Mindenütt kultúrcsoport is alakul egyuttal. Az augusztus 23-i ünnepek megrendezésében együtt segítettek vidéken a Tineretel Sätese testvér-szervezettel. A sokszorosított színműveket központból juttatják a falukra, vigyázva, nehogy egészségtelen darabok kerüljenek a nép kezébe. Már Somkerék, Retteg, Kispulyon, Magyarberéte községekbe 25 kötetből álló kis könyvtárat sikerült kiküldeni, amelyeknek kiegészítésén fáradoznak. Lassaeskan ott is lesz könyvtár, ahol eddig csak kalendárium van. Az elmúlt hónapban 38 községet látogattak meg az ifjusági cselekvők és gyűléseken járultak hozzá a falusi ifjusági politikai felvilágosításához. Dolgoznak, de eredmény is mutatkozik, ami a demokratikus harcok győzelmét jelzi. A Székér, Decséről, Árpástórol, Felőről beküldött jelentéseket lapozzuk. Több helyről így írnak a szegénysorsú néprétegéből kikerült ifjusági felelősök, akáresak Székérol:

— Mi a szegények megértettük a demokrácia céljait és magunkévá tettük azokat. A nagygazda ifjak is belépnének szervezetünkbe, de a vezetői szerepet kívánják cserébe. Mi azt választottuk, hogy sorainkba, ha munkánkat nem akadályozzák, helyet adunk nekik, de a vezető szerepet már többé semmi pénzért nem adjuk kezükbe.

A szék MNSz ifjunak jelentős öntudatosulásokra tanuskodik. A szegény-sorsúak magukratalálása reménytel tölt el és bizakodóbb léptekkel haladnak a kapu elé érkezett ifjusági felé. Indulnak Kiss Pál képviselővel a szamosmegyei szövetség falvakba, hogy felkérjék a dolgozó magyar földműveseket.

CSEPENYI MÓZES

Biztosítják a lakosság téli tüzifa szükségletét

Falpari szakemberek kiképzésére szakiskolákat létesítenek

BUKAREST. — Az ország falpari újraszervezésére a falpari központ nagyszabású terv végrehajtását kezdte meg.

A központ az ország különböző részeiben számos szakértőt küldött ki azzal az utasítással, hogy segítkezzenek az újonnan létesített, összpontosított falpari vállalatok megszervezésében.

Ugyanakkor elhatározták, hogy különleges iskolákat létesítenek a falparban szükséges szakképzett munkás, műszaki személyzet és memóriai kiképzésére. Ezek az iskolák legkésőbb október 1-ig megnyílnak.

A falpari központ különleges súlyt

helyez a lakosság tüzifa ellátásának megszervezésére.

Magánházak építése a Szovjetunióban

MOSZKVA, (Rador) — A szovjet állampolgárok háztelvi és házépítési jogaira vonatkozó törvényhozás egyetemesítése végett a szovjet alkotmány 10. szakasza értelmében, a Legfelsőbb Szovjet Tanács a következő határozatot hozta:

1. A magántulajdon alapján, a Szovjetunió minden állampolgárának joga van ahhoz, hogy akár városban, akár falun legfeljebb öt szobából álló földszintes, egy- vagy kétemeletes házat építsen vagy vásároljon.

2. A házhelyek kiosztása, magánházak részére, ugy a városban, mint a városokon kívül meghatározatlan időre történik. A szétosztásra kerülő házhelyek területét a városi, falusi és kerületi helyi szovjetek végrehajtó bizottsága állapítja meg, a városok építési tervgazdálkodásának és a Szovjetunió miniszterelnökségének határozata értelmében.

3. A vidéki házhelyek kiosztására vonatkozó korábbi rendelkezések változatlanul érvényben maradnak.

Minden délben Világosságot

Emlékeznünk kell

Lázás országépítő munkánk közepette e napokban szinte észrevétlenül röpött el fejkünk felett a közelmut két nevezetes történelmi évfordulója. Nyolc éve múlt annak, hogy a német és olasz fasiszta imperializmus megbízottai a bécsi Belvedere palotában aláírták az úgynevezett „bécsi diktátumot”. S ugyancsak e napokban múlt kilenc éve annak is, hogy Hitler fasiszta hordái váratlanul Lengyelországra törtek és ezzel megindították a második világháború öt évig tartó vérözönét. A két esemény között egy év különbség volt azonban mindkettő szervesen beletartozott a már évekkel azelőtt fegyverkező fasiszta imperializmus rabló politikai tervébe.

A bécsi döntés meghozatalakor azonban nem mindenkinek így fogta fel a dolgot. Magyar részről a hitleri fasiszmisszal és az imperialista elnyomással egyetértő földesurak és tőkéssek, valamint csatlósai igazságtétől beszéltek s a magyar nép megmentőiként és a „régidicsőség” feltámasztóiként üdvözölték Hitler és Mussolini döntését Erdély kettészakításáról. A magyar urak népköltés és népszerű politikájukat leplezni akarván, a nép minden nyomoruságáért és szenvedéséért a velünk együtt élő román népet tették felelőssé, óvatosan elhallgatva a tömegek előtt, hogy a bécsi döntés meghozatalában egyenlő szerepe volt a fasiszta kiszolgáló román és magyar földesuraknak és tőkésseknek. A fasiszta Németország és Olaszország vezetői céltudatosan hozták meg a salomon-i ítéletet. Az egy évvel korábban Lengyelországot fasiszta leigazásával kirobbantott világháború

elején állottak, szükségük volt a népek közötti gyűlölség és ellenségeskedés szítására. Szükségük volt arra, hogy az Erdélyben összevesztett román és magyar népet állandó hazug ígéretekkel ámitva, csatlósokká megszervezzék a rabló háborus kalandjuk segítőitársaként, a népek testvériségét, szabadságát, egyenlőségét hirdető és a dolgozó nép jogait védelmező anti-imperialista Szovjetunió ellen. S e céljukat valóban el is érték. Magyar fasiszták valóban terroruralmat valósítottak meg Észak-Erdélyben a románok, Dél-Erdélyben román fasiszták a magyarok ellen és sikerült a két sokat szenvedett és egymásra utalt nép dolgozó fiatal Szovjetunió elleni a háború ágyúlötölőiként felhasználni. Hogy mit jelentett a bécsi döntés a két nép számára azt valóban a Don és a Kaukázus vidékén lefolytatott harcokban elpusztult román és magyar dolgozók százezreinek feláldozásán, az auswitzi, dachau, buchevaldi és tranzisztériai haláltáborok tömeges kirágásain, a két ország elpusztított nérosein, üzemein, felégettett falvaiban s a háborúokozta szörnyű nélkülözéseken és szenvedéseken mérhetjük fel.

Ma már tudjuk, hogy abban az időben egyedül a kommunista pártok voltak azok, amelyek a súlyos terror ellenére is felemelték szavukat a fasiszta imperializmus gyilkos politikáját jelentő bécsi döntés ellen és a félrevezetett tömegek jellel igyekeztek kiáltani a közölgő katasztrófát. De ugyanígy tudjuk azt is, hogy a nagy Szovjetunió volt az, amely ennek a gyilkos politikának a fasiszta hadseregek szétzúzásával vé-

getveit s elhozta Erdély sokat szenvedett földjére is csak úgy, mint a leigázott Lengyelország vagy a többi délkelet-európai ország számára a felszabadulás és a népek közötti békeesség és testvériség megeremtésének lehetőségét. Ezt a lehetőséget használták ki a kommunista pártok vezette lengyel, román és magyar, valamint a bolgár és cseh dolgozók s első sorban a munkásosztály arra, hogy eltakarítva a romokat, új országokat építsen és új viszonyt teremtsen e népek között. Ma sok szenvedés és évszázados gyűlölködés után Erdély földjén a két együtt élő nép teljes jogegyenlőségben és békeességben építi közös új hazáját, a délkelet-európai új népi demokráta országokat pedig barátsági, együttműködési szerződés köti szoros szövetségbe, hogy a világ békéjének nagy védelmezője, a nagy Szovjetunió oldalán legyőzhetetlen frontot alkossanak az angol-szász imperializmus által felkészített új fasiszmisszal.

Emlékeznünk kell és emlékeztetnünk tehát e két történelmi fordulóra. Különösen ma, amikor csaknem ugyanazokbar a napokban a teljesen tönkretett Lengyelországban a világ becsületes szellemi dolgozó emelték fel szavukat az új fasiszmisszal, a nyugati imperialista háborus uszítók ellen. Tudnunk kell, hogy békeességünket, szabadságunkat, a népek testvériségét csakis a Szovjetunió oldalán a munkásosztály és elharcos pártjaik vezetésével az ország újjáépítéséért és mindenféle reakciós, fasiszta, sovinszta és revizionista törekvés ellen harcolva tudjuk teljessé tenni és megőrizni.

VILAGOSSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

A bukaresti játékvezetők nem hajlandók vállalni a vasárnapi U-CFR rangadót

Kijelölték a vasárnapi mérkőzések játékvezetőit

A BOLYAI EGYETEM, valamint a Magyar Zeneművészeti Állami Főiskola összes ARLUS-körei szeptember 3-án, pénteken este 6 órakor tartják ezévi együttes közgyűlésüket, amelyen minden kör vezetőségének megjelenése kötelező. Az egyetemi és főiskolai tanszemélyzet, valamint főiskolai hallgató tagok minél nagyobb számban jelenjenek meg az együttes közgyűlésen. A közgyűlés helye — ellentétben az előző hirlapi közleménnyel — a Bolyai Egyetem központi épületének kis dísztermében lesz.

A BERDE MOZÉS-UTCAI 6-os számú Állami Óvodában a beírás szeptember 1-től 10-ig bezárólag tart. Beíratkozni lehet munkanapokon délelőtt 9—12 óráig.

A KOLOZSVÁRI KÖZELLÁTÁSI HIVATAL közli a kenyérkiosztó központokkal, hogy szeptember 1-től kezdődően vidéken kiadott élelmiszerjegyekre kenyéret kiszolgáltatni a város területén szigorúan tilos. A jövőben a város területén működő elosztó központok kizárólag csak a városi közellátási hivatal által kibocsátott élelmiszerjegyekre szolgáltathatnak ki kenyéret. Azoktól, akik nem tartják be a fenti rendelkezést, a kenyérkiutalást megvonják.

ÚJ ÁLLAMI ÉLELMISZERÁRUHÁZ létesül Brassóban. Az új üzlet fűszer, hentesáru, csemege, gyümölcszék és konzervcikk eladásával fog foglalkozni.

370.000 LEJT SIKKASZTOTT a régi „Vitorlul” szövetkezet vezetője, Hügel Ferenc. A hűtlen szövetkezeti igazgató ügyét a marosvásárhelyi törvényszék fogja tárgyalni.

CSEPLÉSI VISSZAELESEKET fedeztek fel Gyergyóujfaluban. Tettenérték Kós Antal nagygazdát, aki gabonájának jelentős részét hazahordta és házának padlásán akarta elrejtetni. Gyergyócsomafalván Koszta Péter cséplési ellenőr egy rokonának cséplési jegyzőkönyvét hamisította meg. 97 kiló gabonát írt be 217 kiló helyett. Mindkét visszaélőt le tartóztatták.

HÁROM ÉVI BORTONBUNTESRE ítélté a székelyudvarhelyi törvényszék Tiplera Ioan volt pénzügyigazgatót, aki közel 2 millió lejt sikkasztott.

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NEPOPERA igazgatósága közli, hogy a Népopera keretén belül egy ingyenes balettszínházat nyit. Jelenkezéseket nyolc éves kortól elfogad a színház titkársága minden nap délelőtt 11—1 óra között. Születési anyakönyvi kivonat bemutatása kötelező.

A KÖZLEKEDÉSÜGYI MINISZTERIUM rendelettel, azonnali hatállyal zárta a hajómotorokat és az ehhez tartozó felszereléseket. Ennek értelmében hajómotorokat csak előzetes miniszteri engedély alapján lehet igénybevenni.

MŰSOROS ELŐADÁS RETTEGEN. A déceci ifjúság augusztus hó 29-én műsoros előadást rendezett Rettegen. A műsort Kiss Jenő „Fehér ember” című színműve, versek, román és magyar népi táncok töltötték ki. Az előadás teljes erkölcsi sikerrel zárult.

A KOLOZSVÁRI FENYKÉPESZ KISIPAROSOK szakmai továbbképző tanfolyamot indítanak. Jelentkezés, felvilágosítás az elnökségnél, Horeaút 9.

ORVOSI HIR. Dr. Porsche szabadságáról visszaérkezett és ideg-szakorvosi rendeléseit újra folytatja. Radák (Dacia)-utca 4. szám. Fél 12-től 1-ig és délután 4—6 óra között.

„CIRKUSZ”. A nézőnek, aki beül a moziba, hogy ezt a filmet megnézze, önkéntelenül „A gyökerek mélyre nyulnak” című dráma jut eszébe. Csakhogy, míg a színpad lehetőségei korlátozottak, a filmben határtalan tere van a színtér és cselekmény kiszélesítésének, a részletek kiszűrésének. A film színtere a filmben egy cirkusz, ahova hosszú és küzdelmes vándorlás után elvezetődik a főszereplő, egy asszony, akit hazájában meg akartak lincselni, mert az ottani gyűlölködő léggör ellenére szívet egy néger férfinak adta s fekete gyermekét nem tudta elrejtetni. Lélegzetelállító artista mutatványok adják a cselekmény keretét, melyben végül az üldözött asszony megtalálja a red melltől igazi férfit s redébred, hogy a szabadság hazájában nincs különbség fekete és fehér ember között, csak a belső értékek a fontosak. Az igazi ember szeretet sugallta tárgya és munka sulyos és ellenállhatatlanul érdekes alkotása a „Cirkusz”, melyet a tavalyi nagysikerű előadássorozat döntő sikere után most visszahozott az Uránia.

BUKAREST. — Alig két hete, hogy megkezdődtek a küzdelmek a Nemzeti Bajnokságban, csaknem minden városban máris nagy izgalom előzi meg a kitűzött mérkőzéseket. Az elmúlt fordulóban a marosvásárhelyi RATA csapata idegen városbeli határbírókat kért a petrosényi Jiul elleni mérkőzésére, vasárnapi pedig viszont a bukaresti Petrolul kért kolozsvári határjelzőket a marosvásárhelyi RATA elleni mérkőzésére.

Most azonban a kolozsvári U-CFR rangadó mérkőzéssel vannak zavarok a Központi Játékvezető Testületnél. Egyetlen bukaresti bíró sem hajlandó vállalni a fenti rangadó mérkőzést, ismervé a kolozsvári csapatok szurkolóit, akik nehezen tudnak beletörődni csapatuk vereségébe és az okot mindenkor a játékvezetőikben keresik. Eppen erre való tekintettel, a két csapat vezetősége az OSP-vel egyetemben úgy döntött, hogy vasárnapról kezdve titkos megfigyelőket helyeznek el mind a lelátón, mind az állóhelyen és mindazok, akik sportszerűtlen bekiáltásokkal igyekeznek megzavarni a játék menetét, úgy azt nemcsak, hogy örökre kitiltják az ország összes labdarúgó pályáiról, hanem eljárást is indítanak ellene.

A két kolozsvári csapat egyébként tegnap edzést tartott, készülve a vasárnapi nagy rangadóra. Mindkét csapat edzője egyelőre titokban

NB I-es vízilabda és tenisz bajnoki mérkőzések a csütörtöki sportműsoron

KOLOZSVÁR. — Csütörtök délután kettős sportműsor lesz Erdély fővárosában. A városi partfürdőben 5 órai kezdettel a Vasas vízilabda csapata az NB I. küzdelmei során a marosvásárhelyi RATA kitűnő együttesével játszik visszavágó mérkőzést a bukaresti Theo Krantz vezetésével. A főmérkőzés előtt a BEAC—Vasas ifjúsági vízilabdamerkőzés kerül lejátszásra.

A Dermata sporttelepén ma délután kezdődnek meg Kolozsvár városi teniszbajnokságainak küzdelmei.

tartja a vasárnapi összeállítást, melyet csak a mérkőzés előtt hoznak nyilvánosságra.

Nagyváradon az ICO csapata, mely az első két fordulóban 5—5 góllal terhelte meg a RATA és a Petrolul hálóját, vasárnap az ITA csapatát látja vendégül. A mérkőzésre Józsay László kolozsvári bírót küldték ki.

Marosvásárhelyen a RATA vasárnap játssza otthonában első őszi bajnoki mérkőzését a Petrolul ellen. Az első két fordulóban egyik csapatnak sem sikerült eddig pontot szerezni és ezért nagy harc várható ezen a mérkőzésen, melyet a nagyszabedű Copia vezet le. A két határjelző: Constantinescu és Moldován (Kolozsvár).

Medgyesén a MMSC ellenfele a bukaresti Dinamo együttese lesz. A mérkőzést a brassói Ionescu vezeti. A bukaresti csapat ugyancsak idegen városbeli határjelzőket kért erre a mérkőzésére, Margineanu (Segesvári) és Grigoriu (Nagyszabedű) bírók személyében.

Temesváron a Politechnika csapata a bukaresti Hadsereg ellen játszik. Játékvezető: Bogdan Andrei (Szatmár).

Bukarestben kettős mérkőzés lesz. A Metalchimic—Jiul mérkőzést a ploesti Dragomirescu, a CFR Bukarest—CFR Temesvár mérkőzést pedig a bukaresti Mircea Crutescu

Az országos jellegű bajnokságok első napján a Dermata, U, BEAC, CFR és a Haggibbor játékosai küzdenek meg egymással, majd pénteken a legjobb fővárosi és vidéki játékosok is bekapcsolódnak a küzdelmekbe, akik ma délután érkeznek meg Kolozsvárra.

A szerda délutánra kitűzött ITA—Dermata barátságos teniszmérkőzés Radó és Albon betegsége miatt elmaradt, melyet csak a bajnokságok befejezése után, kedden játsszának le.

Sportemberek legfontosabb kérdései az NB I-ben!

Melyik csapat — melyikkel hol, mikor játszott vagy fog játszani?

Eredmények, helyezések, gólarány, pontszám nyilvántartása! PRONOSPORT esélyek!

Minderré villámgyors választ ad a:

„NEMZETI BAJNOKSÁG TÜKRE”

Országos viszonylatban is ezenációs, nélkülözhetetlen újdonság!

Kapható az „OLIMPIA” sportüzletben, a PRONOSPORT-nál, az összes lapárusoknál.

Olcsó, szórakoztató! Csak egyszer kell megvenni!

ADAS-VETEL

ELADÓ autogazir fürdőszoba melegviziparát, kifogástalan, nagyteljesítményű. Szentegyház-utca 6. Kathonay varroda. 2717

TOLTÓTOLLAKAT veszek, cserélek, javítok jótállás mellett. Calacian, Malom-utca 8. 2257

VESZEK cipőt, bakancsot, ruhát, fehérműt. Hívásra házhoz megyek. Magyar-utca 44. Veress. 2880—81.

TOLTÓTOLLAKAT veszek és javítok. Pap, főpostával szemben. 2256

FRANCIA szalagarnitúra, komplett interziás, eladó. Horca-ut 6. ajtó 4. 2904

ASZTALOS szerszám, gyalupadok és faprés, sürgősen eladó. Széchenyi-tér 49-es betonsátor. 2893

ELADÓ egy územképes, 4+1-es Philips-rádió. Érdeklődni Krizbai-utca 7. Sztójkánál. 2900

ELADÓ modern, dísfurniros, kombinált szobabutor, egy sima szuszter varrógép. Malom-utca 10. Hátul az emeleten. 2901

JÓKÁHÁBAN levő karikahajós varrógépet keresek megvételre. Cim Caragiale-utca 3., földszint, ajtó 7. 2949

FÉRFI kerékpár eladó. Berde Mózes-utca 7. Ócskásüzlet. 2947

ELADÓ sürgősen, majdnem új szobai cserépkályha. Martinuzzi 23. 2945

EGY automata mérleg eladó. Mihai Viteazul-tér 24., vendéglő. 2931

SÜRGŐSEN eladó egy zongora, nagy aragás, szőnyeg, és egyéb tárgyak. Érdeklődni a Gárda gyógyszerárban. 2929

ELADÓ egy Pfaff varrógép. Megtekinthető Topán, Egyetem-utca 4. 2921

ELADÓ 1 garnitúra hegesztő pisztoly, fészmerő órával és gumí slasztal. Cim: Varga, Molotov-utca 6—8. 2957

SZEP cipke, szövetfüggöny, dupla ablakra, eladó. Avram Ioncu 5. I. ajtó 2. 3009

SCHÖBERL-fotell, ágy eladó. Árpád-ut 17., ajtó 6. 3007

ÚJ gyermekkoszt, mély, eladó. Bethlen-utca 36. 3007

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Állástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levelezés szavankint 6 lej. Szövegírók szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenkint 5—6—7 lej. — Nyílttér szavankint 12 lej.

FÉRFIKERÉKPÁR, jó gumikkal, eladó. Iazulit 5. 3006

TOLÓKOCST megvételre keresek beteg részére. Globus festéküzlet, Moiotov 38. 3004

CSONAKOS varrógép, egykarikás főzőkályha, olcsón eladó. Mikó-utca 67. 12—4 óráig. 3003

ELADÓ hosszú mókusbunda, rövid, szép fehér szőrmebunda, Doxa zsebor. Fellegvári-ut 82., háztulajdonosnál. 2928

ELADÓ egy jókarban levő, mély, fehér, Prohászka gyermekkoszt Vörös Hadsereg-utja 3., földszint. 2959

EMELETES szin, 60 méter hosszú, 5 méter széles, cseréppel fedett, 4000 kg.-os lidméréleg, iróasztalok, iratszékrenyek, vaskályhák, cládók. Dohány-utca 11. Délben 1—2. 2992

SÉLYEM pchelyaplan eladó. Érdeklődni Balla, Unió-utca 10., II. emelet, 5 óra után. 2934

ELADÓ modernül berendezett férfi és női fodrászat. Cim a kiadóban. 2987

ELADÓ használt rendes és samott téglá. Érdeklődni Ofert, Széchenyi-tér 32. szám. 2973

EGY karikahajós varrógépet bérbé veszek. Cim a kiadóban. 2974

PERZSASZŐNYEGEK, valódi keletiek, selyem pihepaplan, cládók. Érdeklődés „Perzsaszőnyeg” jelígre kiadóba. 2972

VARRÓGÉPET, modern, karikahajós, kifogástalan állapotban, megvételre keresek. Ajánlatok márc 4 és ármegjelöléssel „Junius 5” jelígre a kiadóba. 2997

ERIKA tóskalirógép eladó. Hajdu-utca 10. szám. 2988

KORSÓKAT vesznék 5—20 literig, bármilyen állapotban. Árpád-ut 23. 2969

VÁROSI autóbuzs felerész vagy negyedrészen eladó. Pap, Budai Nagy Antal-utca 64. 2992

SZIVATTYUS kut, csövekkel, eladó. Donáth-ut 210. 2989

ELADÓ sírhely sírkövel a temető legszebb helyén, töltött szalagarnitúra, olcsón. Szondy-utca 28. 2967

INGATLAN-LAKÁS

ELCSERELNEM központi, egy szoba, összkomfortos, modern, féregmentes lakásomat, hasonló két szoba, összkomfortossal. Cimeket „Mielőbb” jelígre a kiadóba kérek. Gr. HÁZAT, öröklakást, telket akar venni, eladni, lakását elcsereálni, butorral átadni, butorozott szobát kiadni, férjhez menni, nőülni? Bizalommal forduljon Vulcan Irodához, Molotov 24. 2963

ELADÓ územképes, 250 kébcantis Puch motorkerékpár, 100 százalékos gumival. Cim: Varga, Molotov-utca 6—8 szám. 2958

ELCSERELNEM nagyváradi, központi, 3 szobás, összkomfortos lakásomat, kolozsvári lakással, kisebbel is. „Kolozsvár” jelígre. 2952

ELCSERELNEM bukaresti lakásomat kolozsvárral, esetleg butort is cserelek. Telefon: 26—95. 2950

LAKÁST kaphat fiatalember. Megkeresést címmel „Bolyai Egyetemnél” kiadóban. 3000

FŐTÉRI üzlethelyiség felerészben társbérletet keresek. Cim a kiadóhivatalban. 2993

CSALÁDI ház elköltözés miatt eladó, elfoglalható lakással. Brancoveanu 14. 2991

BUTOROZOTT csinos szoba, fürdőszobával, sétatér mellett villasorban, esetleg két diáknak, lehetőleg ellátással, kiadó. Cim a kiadóban. 2885

BUTOROZOTT szobát, fürdőszobahasználattal, egy esetleg két leány részére, azonnalra keresek. Somodi, Mikó-utca 10. Telefon: 24—25. 2988

EGY szoba, konyha, étskamra, butorral azonnal átadó. Cim a kiadóban. 2975

KÜLÖNBEJÁRATU, nagy, világos, szépen butorozott, parkettes szoba és előszoba, azonnal kiadó egy-két személynek, esetleg házaspárnak. Megkeresést „Magánház” jelígre a kiadóba. 2981

KIADÓ elegáns butorozott, szép nagy, balkonos szoba, központban, fürdőszobahasználattal. Jelíge: „Központ.” 2971

MÉRNÖK fiatalember főtér közelében különbejárattal, butorozott szobát keres, esetleg teljes ellátással. Cimeket „Mérnök” jelígre. 2970

KIS kertés család ház eladó. A1-kony-utca 49. 2968

KÖZPONTBAN, forgalmas szabóműhely, elutazás miatt sürgősen átadó. Cim a kiadóban. 2963

MŰHELYNEK, raktárnak való helyiség kiadó. Motilor 58. 2990

ELADÓ szoba, konyha, előszoba, gyümölcsöskerttel, 2 nagy placi sátor. Érdeklődni Donáth-ut. 210. 2979

ELADÓ sürgősen Opera közelében 3 szoba, komfortos, kertes ház, beköltözhető 1 szoba, konyha, fürdőszoba, 280.000 lejért. „Terno” ügynökség, Kádár-utca 2. 3002

ALLAST KERES

KÖZÉPKORU urinó házvezetőnél állást keres, egyedülálló urinónél vagy urnál. „Vidékre is lehet” jelíge. 2964

KOLONFELEK

MENYASSZONYI ruhák, fátolok, koszoruk kiköltésznzése. „Dahlia” művirágzalón. Horea-út 35. F

FIGYELEM! Szövet, selyem, vászonmaradékokat bizományba elfogadok, férfi és női kabátokat veszek. Universul, Malom-utca 6. 2266

MAROSVÁSÁRHELYI egyetemista, teljes ellátással, csereidőket keres. Cim: Zöld Gábor, Targu-Mures, Str. Sándor János 4. 2946

MENYASSZONYI ruha, fátol és koszorú eladása és kölcsönzése nagy választékban az Orchideanál, Dózsa György-utca 22. F.

ELTARTÁSERT átadnám jóérezű házaspárnak 4 szoba, konyhás, belvárosi házamat. Megkeresést „Eltartás” jelígre a kiadóba kérek. 3005

ELVESZETT Széchenyi-téri piac környékén női nikkell óra, belső szerkezete gyöngyház-számlappal. Kedves emlék lévén, becsülettel megtalálójára nagy jutalom ellenében adja be Jókai-utca 4., első emelet, ajtó 12., Tordai Katalinnál, Dorza Ibolya. 2998

KEZDŐK zongoratanítást jutányos áron vállalom. Kossuth-utca 5., II. emelet, ajtó 12. 2985

ELVESZETT 30-án este a Román Színházról a Széchenyi-térrig Topal Paraschiva névre szóló rendőrségi bejelentés CFR Carnet. Kérem a becsületes megtalálót, adja le Macavei 43. szám alá, jutalom cillencben. 2968

Megalakult a Takaré-, Csekk- és Letéti Pénztár

BUKAREST. — A Nagy Nemzeti Tanácsa törvényre rendeltet adott ki, amelynek egybeolvadnak és a „Takarék-,

Csekk- és Letéti Pénztár” elnevezés alatt folytatják működésüket.

A rendeltetvény kimondja, hogy az új állami intézet a pénzügyminisztérium vagyoni felügyelete alá tartozik és többek között takarékbetétek kezelésével foglalkozik. A fiókon kívül, a postahivataloknál is bevezetik a takarékbetétek kezelési ügyosztályait, az intézetnek pedig jogában áll a betéteseknek külön támogató juttatásokat is kiosztani. A betétesek az állam szavatolja az érvényben lévő törvények értelmében. A vállalat kamatot fizet a betétekért.

Mindazok az állami intézmények, amelyek nem kereskedelmi jellegűek, készpénzállományukat kötelesek az intézetnél folyószámlán tartani.

Az új intézet létesítéséről szóló törvény a hivatalos lap szerda reggeli számában jelent meg.

A vendéglátó üzemek tulajdonosai jelentkezzenek a pénzügyigazgatóságon

KOLOZSVAR. — A pénzügyigazgatóság tudomására hozza valamennyi kolozsvári vendéglátó üzem tulajdonosának, hogy a fogyasztások után megállapított minimális adó (pausz) kivételi jogszabállyal elkészült és azok a pénzügyigazgatóság 71. számú szabályában munkanapokon, a déli előtti órákban átvehetők. A pénzügyigazgatóság felhívja tehát a vendéglátó üzemek tulajdonosait, hogy mielőbb jelentkezzenek a jegyzőkönyvek átvételére, annál is inkább, mert a jegyzőkönyvekben megállapított összegű adó (pausz) kivételi jogszabállyal elkészült és azok a pénzügyigazgatóság 71. számú szabályában munkanapokon, a déli előtti órákban átvehetők.

Hogyan történik az alkalmazottak husvétii előlegének elszámolása?

BUKAREST — A minisztertanács augusztus 21-i rendelete értelmében — mint megírjuk — a husvétkor adott előlegeknek vissza nem térített részleteit az alkalmazottaknak nem kell visszafizetniük, mert az ajándéknak tekintik. A különböző csoportokhoz tartozó állami és magánalkalmazottak előlegét külön intézkedések szabályozták és az előlegek összegei sem voltak egyenlők ezeket tehát az alábbiak szerint kell elszámolni:

magánalkalmazottaknál eddig kétszer 200 lejt kellett volna levonni, így 1000 lejt tekintenek ajándéknak. A III. és IV. csoportbeli kétszer 400 lejt kellett levonni, tehát összesen 800 lejt és így a fennmaradt 1200 lejt tekintik segélynek. Az V. és VI. osztályba tartozóknál kétszer 333 lejt, vagyis összesen 666 lejt kellett levonni és így 1334 lejt tekintenek ajándéknak.

eddig kétszer 200 lejt kellett volna levonni, így 1000 lejt tekintenek ajándéknak. A III. és IV. csoportbeli kétszer 400 lejt kellett levonni, tehát összesen 800 lejt és így a fennmaradt 1200 lejt tekintik segélynek. Az V. és VI. osztályba tartozóknál kétszer 333 lejt, vagyis összesen 666 lejt kellett levonni és így 1334 lejt tekintenek ajándéknak.

Két elítélt háborus bűnös ügyét tárgyalta újra a kolozsvári ítélőtábla

KOLOZSVAR — Szerdán délután tárgyalta újra a kolozsvári ítélőtábla ötös tanácsa Osváth László husvétii néhezörtönre ítélt háborus bűnös ügyét. A vád szerint Osváth László 1944 nyarán a zsidó internálótáborban erőszakosan megbecstelentett egy nőt. A védelem az újratárgyalás alkalmával azt igyekezett bizonyítani, hogy a vádlott ellen felhozott vádak nem felelnek meg a valóságnak, mert Osváth nemhogy megbecstelentette volna a nőt, ellenkezőleg, több deportálttal együtt elősegítette a vonatról való szökését. A szökést Osváth két társával, Jobágy N. és Jura Péterrel közösen hajtották végre, mikor a szállítmányt már az auswitzi tábor felé irányították. Az akkor megszöktetett nőről sokáig nem tudtak semmit, de későbbi biztos értesülések szerint Budapesten tartózkodik. A védő két tanút jelöl meg, akik állítását igazolják. Egyiknek Budapest, a másiknak

Nagybánya a jelenlegi tartózkodási helye. Ugyanakkor kéri a tanácsot, hogy a nőt is hallgassák ki, aki jelenleg Budapesten tartózkodik. Az elnök a vádlott lefényképezését rendeli el, melynek az alapján a nő fogja igazolni a vádlott bűnösségét vagy ártatlanságát továbbá elrendelte a tanúk kihallgatását. Ugyancsak szerdán délután került felülvizsgálati kérelem folytatás alá Árvay Árpád háborus bűnös ügye. Az előző tárgyalás alkalmával a vádlottat tízévi súlyos börtönre ítélte a bíróság. Árvai Árpád a múlt, fasiszta rendszere alatt a nagyváradi Esti Lapnak volt a felelős szerkesztője. Uszító fasiszta közlemények jelentek meg a lapban, melyért a vádlott felelős. A vádlott az ítélet felülvizsgálását kérte. A Legfelsőbb Bíróság az ügyet a kolozsvári ítélőtáblához tette át. A védelem az enyhítő körülmé-

nyek figyelembevételét kérte. Az elítélt fasiszta újságíró súlyos családi körülményeire hivatkozva, a büntetés átválttatását kérte. Tízévi súlyos börtön helyett három év fegyházbüntetést kért. **Szeptember 25-én anya- és gyermekvédő tanfolyamok kezdődnek** BUKAREST — Az egészségügyi minisztérium az érdekelt tudomására hozza, hogy anya- és gyermekvédő tanfolyamokat ítéste Budapest, Iasi, Nagyzeben, Temesvár és Marosvásárhely városokban. A tanfolyam időtartama 8 hónap, amelynek résztvevői teljes ellátásban részesülnek. A tanfolyamot elvégzettek az egészségügyi minisztérium állásba helyezik. A tanfolyamra jelentkezhetnek az 1946—1948. évben végzett babák, akik 25. életévüket nem töltötték be. A tanfolyam szeptember 25-én kezdődik. A beiratkozás iránti kéréseket az egészségügyi szakszervezet látványokkal felszerelve szeptember 10-ig bezárólag kell benyújtani a fővárosban az egészségügyi minisztérium tanügyi központjához (Pitar Mos-u. 13.). Temesváron Diconovici Loga-u. 27. és Nagyzebenben a megyei egészségügyi hivataihoz.

Megkezdtek a Fekete-Körös—Barmod közötti öntözőcsatorna építését

NAGYVÁRAD — Lelkes hangulatú nagygyűlés keretében nyitották meg vasárnap délután Nagyszalonán az első nagyobb méretű megyei munkatervet, melynek keretében megépítik a Fekete-Körös—Barmod közötti 50 kilométer hosszúságú öntözőcsatornát. A gyűlést a mozi helyiségében tartották meg, amit zsúfolásig megtöltöttek Nagyszalonán és a szomszédos községek dolgozói. Zolt Gheorghe főszolgabíró mondott megnyitó beszédet, majd Oprea Cristache mérnök és Varga István ismertették a csatorna jelentőségét. A Magyar Népi Szövetség nevében Huszár Sándor nemzetgyűlési képviselő beszélt, majd Cséh Ilona a Romániai Demokrácia Népi Szövetsége nevében

szólt fel. Mogyoros Sándor a Nagy Nemzeti Tanács Elnöki Tanácsának tagja a Román Munkáspárt képviselőtől biztosította az építőköt a munkáspárt támogatásáról. Rámutatott arra, hogy a munka megindulását a munkásoktól és annak élgárdájának győzelmére tette le. Ezzel a csatornával — mondta — 3000 hold földet teszünk termővé és komoly segítséget nyújtunk földműveseinknek ahhoz, hogy ők is új termelési módszereket vezessenek be, ami Népköztársaságunk további fejlődésének elengedhetetlen feltétele. Mogyoros Sándor képviselő beszéde után a terep önkéntes munkavállalói megkezdtek a csatorna építésének munkálatait.

Kényelmes modern lakásokat építettek a munkások számára Dicsőszentmártonban

DICSŐSZENTMÁRTON. (Levelezőszoba, konyha, kamra, pince, lélezőnkől.) — A dicsőszentmártoni Nitrógen- és más ipari üzemek munkásainak lakásproblémáira és korszerű felszerelések: villany, vízvezeték, angol WC, falbaépített szekrények biztosítják a munkával kiérdemelt kényelmet. Az építő munkások Dumitrescu fővárosi építész és Páll Tamás gyakornok irányításával, szorgalmasan dolgoznak, hogy a lakások munkára van szükség, mely idő már szeptember végén otthont elég lesz ahhoz, hogy a munkálynéjthassanak Népköztársaságunktól hátra lévő vízvezetést is elvégezhesek.

szoba, konyha, kamra, pince, lélezőnkől.) — A dicsőszentmártoni Nitrógen- és más ipari üzemek munkásainak lakásproblémáira és korszerű felszerelések: villany, vízvezeték, angol WC, falbaépített szekrények biztosítják a munkával kiérdemelt kényelmet. Az építő munkások Dumitrescu fővárosi építész és Páll Tamás gyakornok irányításával, szorgalmasan dolgoznak, hogy a lakások munkára van szükség, mely idő már szeptember végén otthont elég lesz ahhoz, hogy a munkálynéjthassanak Népköztársaságunktól hátra lévő vízvezetést is elvégezhesek.

Vagyonfelülvizsgálatra

Szeptember 3-ra megidézett nyugdíjasok névsora

KOLOZSVAR. — A kolozsvári nyugdíjasok anyagi helyzetét felülvizsgáló megyei bizottság szeptember 3-ra, péntek délután 3 órára Budai Nagy Antal-utca 2 szám alatti igazságügyi palota II. emelet 147. számú szobájában megtartandó tárgyalásra lapunk útján is megidéz a következő nyugdíjasokat: Mesean Ioan Petur bán-utca 18, Rus Mihail Lázár-utca 21, Margita József Gereblye-utca 10, Véber Zelmá Horea-ut 31, Gáll Borbála Gábor Áron-utca 22, Strasser György Monostor-ut 4, Forenczi József Kárpát-utca 6, Gassner Hedvig Brancoveanu-utca 17, Jakab Katalin Vas-utca 20, özvegy Timbus Gizella Köztársaság-utca 20, Radulescu Teodora Csaba-utca 42, Troso Sultana Xenopol-utca 20, özvegy Muradin Elisabeta Anatóle France-utca 32, Csomai Teréz Mikos-utca 17, Lacatus Gheorghe Segesvári-ut 73, Kuthert Lajos Batthányi-utca 30, Kosa Domokos Tordai-ut 116, Temesváry Magda Petőfi-utca 58, Ványolós Ilona dr. Mikos-utca 35, Inreh György Csányi Dező-utca 35, Szakács Mihály Téglás-utca 29, Balogh János Ijász-utca 12, Ferenczi János Mórok-utca 22, özvegy Nagy Ilona Mikos-utca 14, Jakab Péter Vilma Vértanúk-tere 7, Ciampor Gustav, Farcaș Iosif Cserei-utca 23, Kerkes Mária Bere-utca 24, Berki Péter Apur-utca 3, Kendi Sándor mérnök Petru Maior-utca 6, Ciampora Vasile Kájoni J-utca 29, Moldován Gheorghe Petőfi-utca 13, Lucaci Rozália Március 6-utca 6, Corolian Ioan Szőlő-utca 1, Balla Zsuzsa Borhán-utca 35, Dorcas Florica Maros-utca 7, Bretan Vasile Tordai-ut 31, Ignat Maria Munténi-ut 14, Peicu Anna Fa-utca 5, Caluseru Gheorghe Kalauz-utca 15, Szénási János Büszkényi-utca 35a, Salamon József Anatóle France-utca 64, Tóth Gerőly Pata-utca 167, Nagy György Pászit-utca 9, özvegy Baocin Erzsébet Kálvin-utca 30, Precup Emil dr. Dobrogeanu Gheorghe-utca 15, Szabó József Damjanich-utca 17, özvegy Rágy Katalin Kisfaludy-utca 35,

Curutiu Maria, özvegy Sárkány Julianna Lépcső-utca 23, özvegy Moray Vilma Vasiliev Rákóczi-ut 12, özvegy Szabó Ilona Batthányi-utca 55, Kőves Rozália Rákóczi-ut 39, özvegy Balogh Erzsébet Pap-utca 17, Iacob Gheorghe Szamosköz-utca 89, Hatjeganu Ioan, Szaniszló Agnes Damjanich-utca 9, Szócs Pál Hajnal-utca 14, Lichirie Aurel Tordai-ut 27, özvegy Simpf Erzsébet Lassale-utca 50, Corpadean Ana Vágóhid-utca 1, Rochlich Mária Március 6-utca 2, Vincze Béla dr. Türr István-utca 24, Szilágyi Zsuzsa Lucaci-utca 4, Tamasan Aurel Ghica-utca 9, Dunca Grigore dr. Gutenberg-utca 18, Schuster Szerén Szőlő-utca 32, Strenger László Tordai-ut 68, Topor Vasile Racovita-utca 22, Faragó Pál Vacaresou-utca 1, Rouss András Mészáros-utca 73, Gyulai József, Kulcsár Zsuzsanna Kőker-utca 74, özvegy Nagy Jánosné Attila-utca 3, özvegy Pop Zsuzsa Dohány-utca 13, özvegy Debreczeni Sándorné Kiss-utca 10, özvegy Jakab Olga Anatóle France-utca 12, Olar Ioan Rozalia Holló-utca 15, Mikó Imre dr. Budaj Nagy Antal-utca 7, Trambítás Stefan Március 6-utca 5, Raolita Ioan Bözör-ményi-utca 29, Musat Aurel Buda-utca 27, Rápoli László Akácfa-utca 18, Novák Ferenc Karl Marx-utca 35, Almasianu Gavril Pap-utca 35, Ranta Vasile Dávid Ferenc-utca 17, Gál Zsigmond dr. Irinyi-utca 3, özvegy Balogh Bóláné, Papp Lajos Ghica-utca 10, Schannzeig Jenő Molotov-utca 22, Nagy Rebeka Tiszafor-utca 43, Nagy József Tiszafor-utca 43, özvegy Sebestyén Jánosné született Sántha Mórok-utca 35, Benzik Anna Március 6-utca 11, Nürnberger Mária Kinizsi-utca 2, László Gábor dr. Vacaresou-utca 23, Calmaras Ilisie Vilson-utca 1, Vlaicu Margareta Görögtemplom-utca 34, Tarnoveanu Silvia Hegedüs Sándor-utca 92, Fűtedel Ilona Vörös Hadserg-utca 44. Fentjevezett nyugdíjasok lapunk 179. számában közölt iratokkal a vagyonfelülvizsgálati tárgyalásra kötelesek magukkal vinni.

Vasuti tolvajokat tartóztattak le Kolozsvárt

KOLOZSVAR — Az utóbbi időben több esetben történt meg, hogy ismeretlen tettesek a vonaton a postacsomagokat és a teherről kibontották és annak tartalmát ellopták. A lopások különösen a Kolozsvár—Dés-Beszterce vonalon fordultak elő nagyobb mértékben. A kolozsvári állomásrendőrség a napokban a tettesek nyomára akadt és három tolvajt tartóztatott le. Ivánovics Nicolae nyilvántartott galati illetőségű tolvajt, valamint Solimn Mihály és Lazarou D. Aurel szintén galaci illetőségű egyéneket. A tartóztatott tolvajokat az

állomásrendőrség átadta a kolozsvári központi rendőrség bünyű ügy osztályának. A kihallgatás alkalmával több lopást ismertek be. Többek között ők lopták el augusztus 24-re virradó éjszaka Domokos Demeter Lépcső-utca 8. szám alatti lakos csomagját melyben 8 kisebb vég ruhaszövet volt. Négy vég szövetet a tetteseknél megtaláltak és visszaszolgáltatták jogos tulajdonosának. A kihallgatás után a rendőrség a tetteseket átadta az ügyészségnek.

Felhívás!
A gépkocsi- és motorkerékpár-vezetői tanfolyamra beiratkozás szept. 5-ig lehet jelentkezni. Ugyanakkor professzionisták is jelentkezhetnek az október 1-én kezdődő tanfolyamra
SZÁSZ-féle szofisztika
Clu, Árpád-u. 26.
Telefon: 13-78

Schuman megkezdte a kormányalakításra vonatkozó tanácskozásait, de a francia belpolitikai válság tovább tart

PARIS. — A Rador jelenti: A Schuman kapott megbízást az új francia nemzetgyűlés 322 szavazattal 185 ellenében elfogadta Schuman Robert kormányalakítási megbízását.

Schuman a nemzetgyűlés előtt röviden vázolta kormányprogramját és egyben bejelentette, hogy a miniszteri tárcákat csökkenteni akarja. Az alkalmazottak létszámának csökkentésével kapcsolatosan bejelentette, hogy az alkalmazottak létszámát az 1939. évi létszámra akarja leszállítani és a dolgozók vásárlóerejét meg kell menteni.

A megbízott miniszterelnök beszéde után több képviselő szólalt fel, többek között Duclos, a Francia Kommunista Párt szószóka is, aki rendkívül éles hangon bírálta Schuman multbeli politikáját, mely az árak és bérek közötti szakadékhoz vezetett. Rámutatott arra, hogy mindezekért a felelősség azokat terheli, akik a Marshall-tervet Franciaországban a gyakorlatba átültették. Beszéde végén a demokratikus egység kormányának a megalakítását követelte.

Ujabb párisi jelentések szerint, Schuman megkezdte kormányalakításra vonatkozó tanácskozásait.

40 ÉVE NEM-VOLT ILYEN SÜLYOS POLITIKAI VÁLSÁG FRANCIAORSZÁGBAN

PARIS. — A francia sajtó szerint a jelenlegi kormányválság olyan komoly, melyre 40 éve nem volt példa.

A Ce Soir című párisi lap a kormányválsággal kapcsolatban rámutat arra, hogy Schuman egy hónappal korábban lemondása után újabb megbízást kapott, hogy kormányt alakítson, azt bizonyítja, hogy a többségi pártok képtelenek olyan kormányt alakítani, amely megfelel lenne a jelenlegi franciaországi politikai helyzetnek. Franciaország újjaépítését és függetlenségét csakis olyan demokratikus koalíciós kormány biztosíthatja, amely az egész francia nép bizalmát élvezzi.

A Parisien Liberé szerint egyenes szembeötöl, hogy ismét

A Schuman kapott megbízást az új kormány megalakítására. Ez any nyit jelent, hogy Franciaország visszatér a válság kiindulópontjához.

A párisi sajtó Schuman megbízásával kapcsolatban, noha a nemzetgyűlés elfogadta a megbízást — egyelőre tartózkodó magatartást tanúsít. A japok egyrésze kétségbe vonja azt, hogy Schuman elegendő megbízottsággal bírjon, míg a baloldali lapok egyöntetű megállapítása szerint Schuman új kormánya csak abban az esetben lehet hosszú életű, ha valóban a francia nép bizalmát élvezi és biztosítja Franciaország gazdasági és politikai függetlenségét. Ellenkező esetben néhány hét múlva ismét sor kerül a kormány lemondására s ez végzetes lehet Franciaország rendkívül súlyos politikai helyzetére.

FRANCIA ZSIROSPARASZTOK A TRÖSZTÖK OLDALÁN.

A szociálisták egyre nagyobb számban fordulnak el a Blum és a Ramadier politikáját követő Szocialista Párttól.

Számos francia városból érkeznek hírek arról, hogy a szociálisták tömegesen lépnek ki a pártból.

Varmegyei La Garle város összes szociálistái elhagyták Blum pártját és a pártvezetőséghez intézett közös levélben ítélték el a vezetőség és a képviselők „sorozatos árulásait”, amelyek a Reynaud-al való együttműködésre vezettek.

A francia kormányválság hátterét érdekesen világítja meg az a jelentés is, amely a francia parlament körében élesedő osztályellentétéről szól.

A „Confederation Generale de l'Agriculture” nevű mezőgazdasági szervezet vezetőségében az összes fontos helyeket a földbirtokosok és a zsirosparasztok szereztek meg.

Ezek egységes paraszmozgalommal próbálták elkendőzni a parasztság soraiban meglévő osztályellentéteket. A Mezőgazdasági Szövetség jobboldali vezetői

csatlakoztak a kormány gazdaságpolitikájához és nem csökkenteni akarták a magas ipari árakat. hanem a mai színvonalon stabilizálni. A kormány hozzájárult a mezőgazdasági árak emeléséhez és így a nagyparasztság, a kormány és a trösztök szövetségre léptek a szegényparasztság és a munkásosság ellen.

Az elmúlt hetek tömegmozdulásai Franciaországban bizonyították, hogy a szegényparasztság ott is kezdi felismerni: érdeke nem a nagyparasztokéval, hanem a munkásokéval azonos.

53.000 hadifoglyot ejtett a kínai néphadsereg

ESZAKSHENZI — A Hsinhua távirati ügynökség jelenti: A kínai felszabadító néphadsereg főparancsnoksága a Tiencsin-Pukeu körzetben végrehajtott nagyarányú offenzívák eredményéről a következő részletjelentést adta ki. A hadműveletek során 53.000 kuomintang-katonát — közöttük 10 tábornokot — foglyul ejtettek. Ugyancsak e hadműveletek során több mint 10.000 négyzetkilométer területet szabadítottak fel, köztük 12 nagyobb várost. A néphadsereg nagymennyiségű hadianyagot zsákmányolt, köztük 302 ágyút, 26.000 puskát és géppisztolyt, 95.000 löveget és több mint 5 millió darab töltényt.

Csődöt mondott nyugat-Berlin légi ellátása

Berlinből jelentik: A német főváros nyugati szektorának légi uton való ellátása teljesen csődöt mondott. Ezt ma már Washingtonban is hivatalosan elismerik, ugyanakkor, amikor megállapítják, hogy a „légi hid” fenntartása az Egyesült Államoknak heti 260.000 dollárjába kerül.

A berlini városi képviselőtes-

NÉGERT,

Paul Robesont, a világhírű énekest választotta alelnökül Henry Wallace pártja, az amerikai haladó párt.

A harmadik párt ezuttal is bebizonyította, hogy nem követi a nagytőke két pártjának, a republikánusoknak és a demokratáknak karriervadász politikuskok által kitaposott ösvényét. Az első néger alelnök Amerika egyik milliók tömegpártjának egyszersmind jelkép is. Bizonyítja, hogy Wallace pártja, az amerikai kisemberek pártja merészen és határozottan — nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is — fel akarja számolni az amerikai „demokrácia” faji előítéleteit, melynek élesztgetéséből csak a nagytőke húz hasznot.

Wallace-ék az embert nézik, és nem pedig bőrének színét s ebben különböznek félreérthetetlenül a Wall Street dróton rángatott bábpolitikusaiktól. A haladó párt másik alelnöke a villanygyári munkások szakszervezetének elnöke. Wallace pártja ebben is irányt mutat: az amerikai politikában először áll munkásember egy hatalmas párt vezető posztján.

Wallace pártjának döntése, amelyet a politikája mögé sorakozó hatalmas tömeget képviselő kiküldöttek egyhangulag hoztak meg, bizonyítja, hogy a nagytőkések tábornokok és az ugynevezett hivatalos politikusok mellett él egy másik Amerikai is, a mind jobban öntudatosodó kisemberek Amerikája — a holnap Amerikája.

A néphadsereg a terepviszta-mentések szerint újabb sikereket ért el a Tiencsin-Pukeu körzettel madásba lendült és részleges jeldélre elterülő területeken.

Az amerikai munkáspárt is Wallacet választotta meg elnökjelöltjéül

NEWYORK (Rador) — Az amerikai munkáspárt Newyorkban megtartott kongresszusa Henry Wallace-ot elnökjelöltté, míg Glen és Taylort elnökhelyettes jelöltté választotta és jóváhagyta a munkáspárt választási programját.

A kongresszus továbbá határozatot hozott, melyben követeli, hogy hívjanak össze azonnal értekezletet a Szovjetunió és az Egyesült Államok közötti nézeteltérések békés megoldása érdekében. A határozat követeli ezen kívül a katonai kötelezettségről szóló törvény eltörlését és az amerikai kommunista párt 12 vezetője elleni hajszá beszüntetését, valamint Izrael állam azonnali elismerését.

Más newyorki jelentések arról számolnak be, hogy Henry Wallace — az amerikai haladó párt elnökjelöltjét — a nagy trösztök által felbérelt bandák megakadályozták Berlingtoni és seensborougi beszédek megtartásában. Ezek a támadások azt bizonyítják, hogy a reakció meg akarja akadályozni Wallacenak a déli államokban tervbe vitt választási kampányát, melynek során Wallace a faji megkülönböztetés ellen akart felszólalni.

Reuter-jelentés szerint a francia hatóságok már előkészületeket tettek, hogy berlini övezetükből visszavonuljanak, de az amerikaiak és angolok erre az esetre a Marshall-segély megvonásával fenyegették meg őket.

Befejezte tárgyalásait a román-magyar vegyes szakbizottság

BUDAPEST. — A Román Népköztársaság és Magyarország között függőben lévő igazságügyi és közigazgatási kérdések rendezésére hivatott vegyes szakbizottság tegnap befejezte tárgyalásait.

A mindvégig rendkívül szívélyes és baráti szellemben folytatott megbeszélések során megállapodás jött létre a polgári és büntetőjogi jogszegély,

közigazgatási iratok kicserélése, a két ország közötti személyforgalom szabályozása, valamint a kettős adózás elhárítása tárgyában.

Az egyezményt a román kormány nevében Bona Mihail igazságügyminiszteriumi vezértitkár, míg a magyar kormány részéről Szabenyi Endre belügyi államtitkár írták alá.

A burmai néphadsereg újabb sikerei

RANGUN. (Rador) — Az „Asso. ciated Press” külön tudósítója jelenti: A burmai hadseregről: a burmai néphadsereg előretolt kötelei megterve a kormánycsapatok ellenállását, elérték a Rangun-Mondalay vasútvonalat. A burmai kormány tegnap este közleményt tett közre, melyben beismeri, hogy Ranguntól északra Pyunál rendkívül heves harcok folynak.

Reuter ügynökség jelentése szerint Tharawaddy vidékén a burmai központonál a néphadsereg egységei lendületes támadással bekerítették a burmai kormány egyik nagyobb egységét és azt teljesen megsemmisítették.

A néphadsereg újabb sikereket ért el Irawady torkolatvidékén és jelentős területeket szabadított fel a Mianmarna és Bassein körzetében.

LEGUJABB

Döntő győzelmet aratott a demokrata görög hadsereg Észak-Pindoszbán

SZABAD GÖRÖGORSZÁG. — Az Ellás Presse jelenti: A Görög Kommunista Párt Központi Bizottsága az Észak-Pindoszbán végrehajtott győzelmes hadműveletekkel kapcsolatban hivatalos közleményt tett közzé.

A hivatalos közlemény hangsúlyozza, hogy Észak-Pindoszbán július 14. és augusztus 28-a között végrehajtott hadműveletek során a demokrata görög hadsereg a kétszázötven éves szlavon legragyogóbb fejezetét hajtotta végre.

A hadműveletek eredményei azt bizonyítják, hogy az amerikaiak és a monarcho-fasiszták stratégiai tudománya teljes csődöt mondott és a görög demokrata haderők bár számbelileg jóval alacsonyabb embererővel rendelkeztek, mégis megtörték a fasiszták kemény támadásait és megsemmisítették a néphadsereg megsemmisítését.

A monarcho-fasiszta csapatok vesztesége meghaladja a 30 ezer főt, mialatt a demokrata csapatok vesztesége a legminimálisabb és az ellenségnek nem sikerült egyetlen nagyobb egységet sem foglyul ejtenie.

A közlemény végül rámutat arra, hogy a pindoszi hadműveletekkel egyidőben a demokrata hadseregnek sikerült behatolnia Ruméliába és nagyobb területet elfoglalnia. Ugyanakkor Tesszálában és a Peloponézisban is sikereket értek el a demokrata haderők, míg Epiruszban a harcok vétkénységük miatt megálltak.

A közlemény végül hangsúlyozza, hogy Görögországnak a monarcho-fasiszták uralma alatt álló területein szörnyű nyomor uralkodik és hogy a dolgozók nagyarányú sztrájkokkal tiltakoznak az athéni kormány kizsákmányoló politikája ellen.

Befejezőül a közlemény hivatkozik a bocsúló görög hazafiakra és bejelenti, hogy a monarcho-fasiszták napjai meg vannak számlálva.